

בבית המשפט העליון

רע"א 3292/24

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

המבקש: פלוני

נגד

המשיבים: 1. מדינת ישראל
2. פלוני

בקשת רשות לערער על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר
שבע (כבוד השופט א' ביתן) מיום 07.03.2024 בת"פ 8224-
07

בשם המבקש: עו"ד הילה עיאש

החלטה

הבקשה שלפניי נסובה על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כבוד השופט א' ביתן) מיום 07.03.2024 בת"פ 8224-07. במסגרתה, נדחתה בקשת המבקש לעיון מחדש בהחלטה מיום 21.11.2023, שבגדרה הוחלט לדחות את בקשתו "לבטל או להפחית" את הפרשי ההצמדה והריבית בגין הפיצויים בהם חויב במסגרת הליך פלילי.

בתמצית יסופר, כי המבקש הורשע, בהתאם להודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של פגיעה בנסיבות מחמירות, החזקת סכין ותקיפה. במסגרת ההסדר הצדדים המליצו לבית המשפט להטיל על המבקש 28 חודשי מאסר בפועל ולחייבו בתשלום פיצוי למתלונן בסך של 29,000 ש"ח, לצד ענישה נלווית. בגזר דין מיום 09.04.2008 נעתר בית המשפט להמלצת הצדדים לעונש.

ברם, המבקש לא עמד בחובתו לשלם לנפגע העבירה את מלוא הפיצוי שנקבע. משכך הסכום צבר הפרשי הצמדה וריבית והגיע לכדי 110,000 ש"ח, כך לטענת המבקש בבקשה שלפניי.

בהחלטה מיום 21.11.2023 צוין כי סעיף 69 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, מסמיך את בית המשפט שגזר את דינו של נאשם לפטור אותו מתשלום התוספת, אם הוא

שוכנע שהיו סיבות סבירות לאי התשלום במועד הקבוע [במאמר מוסגר יוער כי הוראה זו עניינה בקנס, אולם היא חלה גם על פיצויים בהתאם לסעיף 77(ג) לחוק העונשין שמחיל את ההוראות החלות על קנס גם על גביית פיצוי (רע"א 8994/11 חליל נ' מדינת ישראל (29.04.2012)]. לאחר שבחן את טענות הצדדים, בית המשפט לא שוכנע כי במקרה דנן הוצגו סיבות סבירות לאי תשלום הפיצוי במועד שנקבע, אלא לכל היותר סיבות לעיכוב בתשלום. בנימוקי ההחלטה הוטעם כך:

"כאמור, סכום הפיצוי בו חויב המבקש נקבע בהסכמת המבקש כחלק מהסדר הטיעון. מטבע הדברים, רכיב הפיצוי נשקל על ידי התביעה ועל ידי בית המשפט בעת בחינת סבירות העונש המוצע בהסדר הטיעון, וההנחה שעל רקעה התביעה מסכימה להסדר ובית המשפט מקבל את ההסדר היא, שהפיצוי שהוצע בהסדר הטיעון ישולם. הימנעות מתשלום הפיצוי בנסיבות, מפרה את ההסכם שעל יסודו המבקש קיבל את ההטבה הגלומה בהסדר הטיעון ופוגעת בשיקולי הענישה ובאינטרס של קרבן העבירה.

בנוסף לכך, קביעת פיצוי לנפגע עבירה במסגרת הליך פלילי דומה במאפייניה לפסק דין בתביעה אזרחית. בהקשר זה יש למימד הזמן משמעות. השנים הרבות שחלפו מאז גזר הדין והעובדה שבכל התקופה הזו המבקש לא שילם את חובו למשיב 1, תומכות בדחיית הבקשה.

הסיבות שהציג המבקש בבקשתו יכלו להסביר עיכוב מסוים בתשלום מלוא התשלום אך אין בהן כדי להסביר אי עמידה בתשלום (מפניית המבקש למרכז לגביית קנסות עולה כי הוא שילם בסה"כ סך של 5,000 ₪ על חשבון הפיצוי) במשך תקופה כה ארוכה.

לא למותר לציין כי בתאריך 15.8.23, בעקבות פניית המבקש למרכז לגביית קנסות, מנהל המרכז הורה על פריסת תשלום החוב ל- 48 תשלומים חודשיים. וכי ב"כ המשיב 1 ציין בתגובתו כי גם כיום מרשו פתוח לשמוע הצעה הוגנת לתשלום החוב".

בהחלטת 'פתקית' מיום 07.03.2024 נדחה בקשה לעיון חוזר, תוך שנקבע כי "המבקש שב ומעלה את אותן טענות שנטענו בבקשה הקודמת שלו להפחתת הפרשי הצמדה וריבית, שנדחתה בהחלטה מנומקת. אין בבקשה כל נימוק המצדיק 'עיון מחדש' בבקשה. הבקשה נדחית".

מכאן הבקשה שלפניי, שהוגשה תחילה כערעור פלילי וסווגה מחדש כהליך של רע"א בהתאם להחלטת הרשמת ל' משאלי-שלומי מיום 21.04.2024. בבקשה נטען כי בית משפט קמא שגה בהחלטתו, בעיקרו של דבר משון שהוא התעלם מנסיבותיו של המבקש

ולא נתן משקל ראוי לנימוקים השונים שצוינו בבקשה, לרבות היותו גרוש ואב לקטין בן 7, המתפרנס מקבצת הבטחת הכנסה בסך של 1,900 ש"ח בלבד, כאשר מסכום זה, לפי הנתען, המבקש מכלכל את עצמו ומשלם מזונות.

לאחר ששקלתי את הדברים לא מצאתי מקום ליתן רשות ערעור על החלטות בית המשפט המחוזי. אמנם אין להקל ראש בטעמים שהציג המבקש, אך אלו נתמכו במסמכים רק באופן חלקי. מכל מקום, השיקול שמכריע את הכף במקרה דנן הוא שסכום הפיצוי נקבע במסגרת הסדר טיעון, ועל כן יש קושי ממשי בקבלת בקשתו של המבקש, כפי שציין בית המשפט המחוזי בהחלטתו, בחלוף למעלה מ-15 שנה. לא למותר לציין, כי הפרשי ההצמדה והריבית נועדו להגן על האינטרס הכלכלי של נפגע העבירה; וכידוע, הפיצוי שנפסק במסגרת הליך פלילי טומן בחובו מאפיינים אזורחיים מובהקים (ע"פ 7863/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (11.01.2024)).

הבקשה נדחית בזאת. בשל אופי ההליך וטענותיו של המבקש בנוגע למצבו הכלכלי, לא ייעשה צו להוצאות.

ניתנה היום, ז' בסיון התשפ"ד (13.6.2024).

ש פ ט